

BÖLÜM 1: EVDE AFET HAZIRLIK VE MÜDAHALE İÇİN EĞİTİMCİ DESTEĞİ

EĞİTİM MODÜLÜ 6: Evde Afet Senaryosunda Tek Başına Hayatta Kalma Becerileri

Yazar : EVA-93/ VETREADY Project Partnership

Proje numarası : 2024-1-ES01-KA220-VET-000257287

Co-funded by
the European Union

Eğitimci Rehberliğine Genel Bakış

Bu Eğitimci Destek Dosyası, eğitim modülü 6: «Evde Afet Senaryosunda Tek Başına Hayatta Kalma Becerileri»ne eşlik etmek üzere tasarlanmıştır ve etkin bir şekilde sunulmasını sağlamak için özel olarak hazırlanmış metodolojik ve didaktik rehberlik sağlar.

Eğitimcilere yardımcı olmayı amaçlamaktadır:

- Bu modülün ünite içindeki belirli pedagojik hedeflerini anlamak
- Mesleki eğitim ve öğretim, mesleki eğitim ve öğretim ve diaspora öğrencilerini dahil etmek için uygun öğretim stratejileri ve araçları uygulamak
- Önemli etkinlikleri güvenle kolaylaştırmak, yansıtmayı teşvik etmek ve bilgiyi kalıcı hale getirmeyi desteklemek
- Farklı formatlara (yüz yüze, çevrimiçi, karma) ve çeşitli öğrenci ihtiyaçlarına göre sunumu özelleştirmek

Not: Bu modülün ve ilgili sınavın tamamlanması, eğitimcinin mesleki gelişimine katkıda bulunur ve sertifikaya yol açabilir.

Bu Eğitim Modülünün Öğrenim İçeriği

1. Eğitim Modülünün Amacı
2. Eğitim Modülünün Öğrenim Çıktıları
3. Giriş: Evde Afet Senaryosunda Yalnız Hayatta Kalma Becerileri Nedir?
4. Temel Kavramlar ve Terminoloji
5. Önemi Anlamak
6. Bu Eğitim Modülünün Önemi
7. Evde Afet Senaryosunda Yalnız Hayatta Kalma Becerileri Bağlamında Doğal Afetler
8. Fırtına ve Yıldırım
9. Sel
10. Kışın Aşırı Hava Koşulları
11. Evde Afet Senaryosu Bağlamında Yalnız Hayatta Kalma Becerilerinde Teknolojik ve Endüstriyel Afetler
12. Ev yangınları
13. Evde kimyasal kazalar
14. Akıllı Ev afetleri
15. Evde Afet Senaryosu Bağlamında Yalnız Hayatta Kalma Becerilerinde Biyolojik ve Sağlıkla İlgili Afetler
16. Kirlenmiş su
17. Evde küf ve nem
18. Evde «Hasta Odaları» Tasarlama İlkeleri
19. İlham Veren Eylemler ve Rol Modeller
20. Keşfedilecek Daha Fazla Şey

Önerilen Öğretim Yöntemleri ve Araçları

Öğretim Yöntemi 1: Senaryo Temelli Tartışma

Bu yöntem, öğrencileri eleştirel düşünmeye, riskleri analiz etmeye ve bilgilerini gerçekçi ev hayatta kalma durumlarına uygulamaya teşvik eder. Yüz yüze ve çevrimiçi eğitim için esnek olduğundan, diaspora katılımcıları da dahil olmak üzere çeşitli öğrenci grupları için idealdir. Senaryo temelli tartışmalar, pratik karar verme becerilerinin geliştirilmesine, içeriğin daha iyi anlaşılmasına ve akranlar arası öğrenmenin teşvik edilmesine yardımcı olur.

Uygulama örneği: Fırtına ve Yıldırım slaytlarını inceledikten sonra, öğretmen bir senaryo sunar: Evinizin/dairenizin yakınında arkadaşlarınızla vakit geçiriyorsunuz ve aniden gökyüzünün hızla kararmasını ve uzaktan yıldırımların çıktığını fark ediyorsunuz.

Öğrenciler, küçük gruplar halinde (çevrimiçi) veya küçük gruplar halinde (yüz yüze) olası yanıtları tartışır, ardından stratejileri paylaşır ve bunların ardındaki hayatta kalma mantığını değerlendirir.

Önerilen Öğretim Yöntemleri ve Araçları

Öğretim Yöntemi 2: Etkileşimli Gösterim

Bu uygulamalı yöntem, öğrencilerin hayati önem taşıyan hayatta kalma konularını görsel ve pratik olarak öğrenmelerine yardımcı olur. Su kirliliği gibi kritik konuların öğretilmesinde, görsel ipuçlarının (renk, berraklık, parçacıklar) anlamayı desteklediği durumlarda gösterimler özellikle etkilidir. Aktif gözlem, grup tartışması ve hafızada kalıcılığı teşvik eder. Bu yöntem, karma ortamlarda da iyi sonuç verir — gösterim sınıfta canlı olarak yapılabilir veya çevrimiçi formatlarda video aracılığıyla gösterilebilir.

Uygulama örneği:

Bu yöntem, Kirlenmiş su konulu slaytlardan sonra kullanılmalıdır. Öğretmen, bulanık su dolu şeffaf bir bardak (veya çevrimiçi ise bunun fotoğrafı/videosu) gösterir ve öğrencilere şu soruyu sorar: “Bunu içer miydiniz? Neden içer ya da içer miydiniz?” Öğrencilerden görünür tehlikeleri belirlemeleri ve musluk suyunun güvenliği hakkında tartışmaları istenir. Ardından grup, suyu güvenli hale getirmek için atılması gereken adımları (kaynatma, filtreleme, kimyasal arıtma) beyin fırtınası yaparak, eğitim modülünde ele alınan “yapılması ve yapılmaması gerekenler”i pekiştirir.

Önerilen Öğretim Yöntemleri ve Araçları

Öğretim Yöntemi 3: Rehberli Hikaye Paylaşımı ve Arama Etkinliği

Bu yöntem, hem dijital bilgi becerilerini (arama, kaynak değerlendirme) hem de konuya duygusal bağ kurmayı geliştirir. Gerçek hayattan kurtarma hikayelerini araştırmak, öğrencilerin güvenilir kaynakları belirleme, doğrulama tekniklerini uygulama ve evde hayatta kalmanın insani yönünü düşünme becerilerini geliştirir. İlham verici eylemleri paylaşmak, akranlar arasında empatiyi artırır ve topluluk duygusunu güçlendirir.

Uygulama örneği:

İlham Veren Eylemler ve Rol Modeller slaytından sonra, öğretmen kendi araştırmasından bir hikaye paylaşır — bu hikayeyi nasıl bulduğunu, kaynağa neden güvendiğini ve onu neyin ilham verdiğini vurgular. Ardından, öğrenciler kendi ülkelerinden veya dünyadan bir ev kurtarma veya hayatta kalma hikayesi bulup sunmaya davet edilir. Bu hikayeyi nerede bulduklarını ve onu ilham verici veya değerli kılan şeyin ne olduğunu açıklamaları gerekir. Bu etkinlik, hayatta kalma ile ilgili farkındalığı ve dijital okuryazarlığı güçlendirir.

Geliştirici İpuçları

- **Gerçek hayattan, ilişkilendirilebilir örnekler kullanın**
Yerel veya bilinen olaylardan kısa, görsel örneklerle başlayın (örneğin, kasabaları/şehirleri/ülkeleri yakınındaki ev yangınları, haber klipleri). Bu, konuyu daha somut hale getirir — özellikle farklı afet bağlamlarına sahip olabilecek diaspora öğrencileri için.
- **Kapsayıcı tartışmayı teşvik edin**
Öncelikle basit, teknik olmayan bir dil kullanın. Öğrencilerin tercih ettikleri dilde grup çalışmasına izin verin ve akranların birbirlerine açıklamalar yapmasını teşvik edin. Özellikle diaspora öğrencileri için, mümkünse anahtar terimleri birden fazla dilde sunun..
- **Psikolojik olarak güvenli bir alan yaratın**
Geçmişteki davranışları yargılamaktan kaçının (örneğin, “neden daha önce kaçmadılar?”). Bunun yerine, “ne yapabiliydiniz?” veya “hangi seçenekler vardı?” diye sorun — bu, tartışmayı açık ve suçlamadan uzak tutar.
- **Mantık ve empati arasında denge kurun**
Analitik yöntemleri (risk haritaları, karar ağaçları gibi) duygusal kontrollerle birlikte kullanın (“Bu noktada bu kişi nasıl hissetmiştir sence?”). Bu, hem CVET yetişkinlerinin yapıya olan ihtiyacını hem de VET öğrencilerinin duygusal katılımını destekler.

Adaptasyon Stratejileri

Yüz Yüze Görüşme

- Öğrenciler uygulama istasyonları arasında dolaşırlar: temiz suyu nasıl tanıyacakları, nasıl tahliye edecekleri, hasta odasını nasıl kuracakları.
- İkili veya küçük gruplar halinde çalışırlar ve evde bir afetle karşılaştıklarında ilk olarak ne yapmaları gerektiğini konuşurlar.
- Öğretmen tavsiyelerde bulunur ve tek başına hayatta kalmanın yollarını açıklar.

Malzemeler: şişeler, bez, yangın söndürücüler, basılı hayatta kalma kartları, kalemler.

Çevrimiçi Görüşme

Öğrenciler kısa videolar izler (örneğin, ev yangını sırasında nasıl tahliye edileceği).

Her videodan sonra, küçük çevrimiçi gruplara ayrılırlar ve “Bu durumda ne yapardınız?” diye tartışırlar.

Ardından öğretmen tüm grupları bir araya getirerek fikirlerini paylaşmalarını sağlar.

Araçlar: Yakınlaştırma, küçük grup odaları, ekran paylaşımı, iPad veya Miro gibi paylaşımlı beyaz tahta.

Karışık Görüşme

- Sınıf, küçük karma takımlara ayrılır — her takımda hem sınıf içi hem de çevrimiçi öğrenciler bulunur.
- Her takım bir hayatta kalma görevi alır (örneğin, “Dumanla dolu bir odada mahsur kaldınız.
- Şimdi ne yapacaksınız?”).
- Sınıf içi öğrenciler becerilerini gösterir veya fikirlerini sunar (örneğin, kumaştan filtre yapar).
- Çevrimiçi öğrenciler gerçek zamanlı olarak rehberlik eder, yorum yapar veya iyileştirmeler önerir.
- Ardından her takım çözümünü tüm grupla paylaşır.

Araçlar ve Malzemeler: dizüstü bilgisayar, canlı görüntüleme için video kamera veya cep telefonu, görev sayfaları, Zoom ara odaları, işbirliği için Padlet veya Google Dokümanlar.

Bu Modülde Ele Alınan Temel ESCO Becerileri

Hedeflenen ESCO beceri kategorisi: T3.1 – Verimli çalışma, geliştirilen temel beceriler: Bağımsız hareket etme, Belirsizlikle başa çıkma, Karar verme

Karar verin

- Öğrencilerin hayatta kalma ikilemleriyle karşı karşıya kaldıkları “Duraklat ve Düşün” slaytlarında uygulanır.
- **Eğitimciler bu beceriyi şu şekilde vurgular:**
- Seçimlerin ardındaki mantığı keşfetmek için rehberli grup tartışmaları düzenler.

Belirsizlikle başa çıkın

Öğrencilerin, sonuçları bilinmeyen öngörülemez ev felaket türlerini keşfettikleri “Afet Senaryoları” slaytlarında (doğal, teknolojik, biyolojik) uygulanır.

Eğitimciler bu beceriyi şu şekilde vurgular:

- Her grup içinde çeşitli afet türleri hakkında karşılaştırmalı tartışmalar yürütür (örneğin, ev yangını, zehirli maddeler, küf kaynaklı hastalıklar).

Bağımsız hareket edin

- Belirli afet türlerini (örneğin Akıllı Ev afeti, Kirlenmiş su, Ev yangınları) tanıtan slaytların gösterilmesinden sonra, öğrencilere olası bireysel tepkiler tanıtılır.
- **Eğitimciler bu beceriyi şu şekilde öne çıkarırlar:**
- Öz değerlendirmeyi kolaylaştırmak: “Gerçek bir ev felaketi durumunda bu eylemi kendi başınıza gerçekleştirebilir misiniz?”
- Kendi kendine yeterlilik geliştirme ve önceden kişisel stratejiler hazırlama konusunda tartışmayı teşvik etmek.

Değerlendirme Desteği – Öğrencinin İlerlemesini Kontrol Etme Yöntemleri

Bu eğitim modülünün sonunda, öğrenciler oturumda ele alınan temel kavramları ne kadar anladıklarını değerlendirmek için tasarlanmış 10 soruluk çoktan seçmeli bir testi tamamlarlar.

Ekstra değerlendirme stratejileri

Kısa senaryo sıralaması: 3-4 kısa acil durum müdahale senaryosu sunun. Öğrenciler bunları en etkili olandan en az etkili olana doğru sıralar ve gerekçelerini açıklar. Bu, öğrencilerin seçenekleri değerlendirme, yargı uygulama ve düşünce süreçlerini ifade etme becerilerini gösterir.

Hayatta kalma kontrol listesi görevi: Bir afet senaryosunu izledikten sonra, öğrenciler hayatta kalmak için öncelik verecekleri en önemli 5 eylem veya öğeyi içeren bir kontrol listesi oluştururlar. Bu, öğrencilerin önemli bilgileri sentezleme ve bunları gerçek hayattaki hazırlık kararlarına uygulama becerilerini ortaya çıkarır.

Ek Arka Plan Materyalleri

- **1. Evde Acil Durum Hazırlık El Kitabı**
<https://fieldreport.caes.uga.edu/publications/B1428/home-emergency-preparedness-handbook/>

Georgia Üniversitesi tarafından geliştirilen kapsamlı afet direnci eğitim materyalleri, vaka çalışmaları ve en iyi uygulamaları sunan açık erişimli bir platform.

- **2. İngiliz Kızılhaçı – Afetler ve Acil Durumlar Kaynak Kütüphanesi**
<https://www.redcross.org.uk/get-involved/teaching-resources/disasters-and-emergencies-resource-library?page=2>

Eğitimcilerin ilgi çekici afet hazırlık eğitimi sunmalarını desteklemek için tasarlanmış, videolar ve etkileşimli araçlar dahil olmak üzere ücretsiz öğretim kaynaklarından oluşan özenle hazırlanmış bir kütüphane.

- **3. 30 Gün veya Daha Az Sürede Acil Durum Hazırlığı (YouTube Videosu)**
<https://www.youtube.com/watch?v=V0WBi-E3ruY>

Evde afet senaryosunda gerçek hayatta hayatta kalma ipuçları ve karar verme stratejileri sunan pratik bir gösteri.

Kaynakça

- *Bilgi Merkezi hakkında. (tarih belirtilmemiş).*
<https://knowledge.aidr.org.au/about/>
- *Afetler ve acil durumlar ücretsiz kaynak kütüphanesi. (tarih belirtilmemiş).*
İngiliz Kızılhaçı. <https://www.redcross.org.uk/get-involved/teaching-resources/disasters-and-emergencies-resource-library?page=2>
- *Mesleki eğitim ve öğretim için kapsayıcı eğitim. (26 Haziran 2025). CEDEFOP.*
<https://www.cedefop.europa.eu/en/tools/timeline-vet-policies-europe/search/40022>
- *Suttons Daze. (22 Eylül 2024). 30 Gün veya Daha Az Sürede Acil Durum Hazırlığı [Video]. YouTube.* <https://www.youtube.com/watch?v=VOWBi-E3ruY>
- *Eğitimde Pedagoji: 2025 için Çerçeve ve Öğretim Yöntemleri Rehberi. (tarih belirtilmemiş).* <https://research.com/education/pedagogy-in-education>
- *Beceri ve yetkinlikler. (tarih belirtilmemiş). Avrupa Beceri, Yetkinlik, Nitelik ve Meslekler (ESCO).* https://esco.ec.europa.eu/en/classification/skill_main

ORTAKLIK

<https://ied.eu/>

<https://denizli.afad.gov.tr/>

<https://neotalentway.com/>

<https://www.eva93.lv/>

<https://ngo-nfe4y.com.ua/en>

<https://vonhope.is/>

VET-READY ile Kolaylıkla Öğrenin

Ünite 1 EVDE AFET HAZIRLIK VE MÜDAHALE

Eğitim Modülü 6 Evde Afet Senaryosunda Tek Başına Hayatta Kalma Becerileri!

BİZİ TAKİP EDİN

<https://vetready.eu/>